

ILMUNUD

Sinine.
Sinine ajaloos,
kultuurides
ja looduses

Tiit Kuningas
256 lk, kõva köide

Meie maailm on kaunitult värviline ja juba aegade algusest on inimkond osutanud tähelepanu erinevatele värvitoonidele, nende ilule, mitmekesisusele, sümbolilisele ja kasutusvõimalustele.

Tintoretto nimest inspireeritud sari „Väike värval“ toob lugejani erinevate värvustega seotud huvitava materjali, kus käsitletavat teemat on määratud eelkõige värvus ise.

Teaberaamatute koostaja ja teenekas mälumängur Tiit Kuningas vaatleb oma raamatus sinisega seotud igapäevaelust, teadusest, spordist, gastronoomias, loodusest, sümbolilisest, kunstides, seoses ajaloosündmuste ja kuulsate isikutega. Sinine on üks usaldusväärsemaid ja armastatuid värvusi ning mitmete küsitluste põhjal ka üks inimeste lemmikuid.

Raamatusse koondatud erinevatest faktidest ja „sinistest“ illustatsioonidest moodustub huvitav ja kaasa haarav sinine maailm. Järgmise raamatuna ilmub „Roheline“.

Meisterdades meistriks

Kadri Kivipõld,
Kaire Paavel

64 lk
pehme köide

Raamatu autorid on aastaid töötanud lasteajalastega ning neid ühendab huvi käsitöö vastu. Viimastel aastatel on nad juhendanud koolieelikute meisterdusringi, millest kasvaski välja soov jagada oma teadmiste ja oskuste pagasit.

Kõik raamatus esitatud tööd on lastega tunnis läbi tehtud ja läbinud seega praktikaproovi. Raamatust leiab põnevat tegutsemist nii poistele kui ka tüdrukutele. Õpitakse valmistama praktilise otstarbega ja iluasju. Olulisel kohal on materjalide kättesaadavus ja väike kulukus. Meistramiseks on kasutatud taaskasutatusena kogutud, looduslikke materjale ja poekaupa (näiteks voolimismassi, stektiili, helmeid jne). Tööd sobivad sõltuvalt raskusastmest 4–12-aastastele lastele.

Metsa rüpes

Kristel Vilbaste
40 lk

kõva köide

Raamatu autor Kristel Vilbaste on lastelugusid kirjutanud nendel teemadel, mille kohta tema oma tütre küsimusi esitasid. Et õppida tundma seda, mida armastada – pisikesi karupoegi, pehmeid sulepalle, imeilusaid lilli. Seda, mida õpid armastama lapseas, hoiad kogu elu.

Trompetid udus.
Jutte loodus-
päevikutest

Eet Tuule

160 lk

pehme köide

Ornitoloog Eet Tuule jutukogu heidab pilgu tema loodusretkede põneva-matele, naljakamatele ning tihti ka pent-sikumatele seiklustele. Hea looduse-tundja ja suurepärase jutustajana oskab ta lugeja loomade ja lindude tegemistele kaasa elama panna. Paljud lood on nii haaravad ja elavad, et kirjeldatut võib lausa tajuda: soo kohal hõljuvad udutompe, okste praksumist, vee vulinat ja kummalisi hääliitsusi kaugusest, aga ka kaduvate luhtade lummust või täiuslikke vaikussehetki looduses.

Armastuslugu meelemürgiga

MEELIS LAINVOO

Millegipärast lõppeb enamik maailmaklassikast tuntud armastuslugusid kurvalt. Traagilise lõpuga on Tristani romaan Isoldega, Romeo romaan Juliaga, Fausti romaan Margarettega, Anna Karenina romaan Vronskiga – kui nimetada vaid mõnd tuntumat. „Romaan kokaiiniga“ kuulub juba pealkirjas ette vältimatult hukku: armusuhe meelemürgiga lõppeb nõrgemale poolele enamasti traagiliselt.

KUI HÄRG END
JUPITERIKS UPITAB

Hellitatud ja kõrge enesehinnanguga noorsandi Vadim Maslennikovi allakäigu lugu on esitatud paadunud narkosõltlase harvadel selgematel hetkedel ja üha sagedasematel hämaraegadel kirja pandud selgemate ja segasemate meenutustena. Ta on saanud väga hea klassikalise gümnaasiumihariduse ja oskab seetõttu kirjutada keeruliselt ja kujundirikkalt.

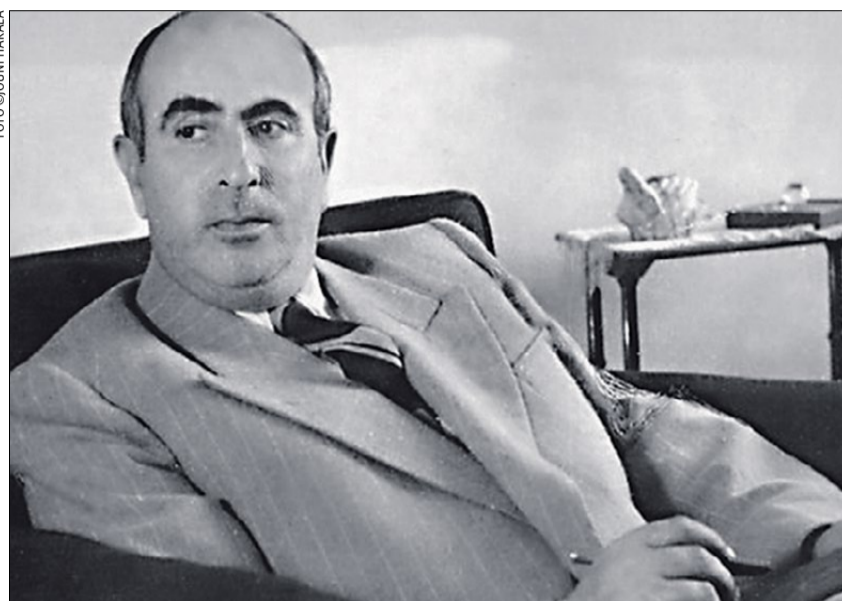
Maslennikov valutab südant maailma asjade pärast, käitub küll näruselt, aga ta hing on avar. Ta tohib nõnda toimida, sest on haritlane ja humanist. Elu pisiasjade jaoks, nagu koduseinte vahel valitsev äärmine majanduslik kitsikus on olemas ema ja vana hoidjatädi.

Semud, sõpru Maslennikovil ei ole, on need, kelle ees peab täitsamees olema. Viin on vastik, aga seda peab jooma, sest imidž nõuab. Suguhaigus on auasi, sest loob kõva naistemehe kuvandi. Süümeepiinu tohib tunda, aga mitte mingil juhul välja näidata.

Süümeepiinate ja sisemise ebakindluse vastu on rohtu vaja. Juhus pakub välja kokaiini.

KUI EILNE MAAILM
KOKKU VARISEB

Maslennikovi isiklike läbielamiste taustal käib sõda, tasakaalulaks maailm variseb kokku ja selle varemetele hakatakse ehitama uut. Uus on aga ebakindel, tormituult räsida. Maslennikovile oma alatises

Kirjanik M. Agejev

kõikumis hämaroleku ja depressiooni vahel see muidugi korda ei lähe.

Korda läheb see autorile ja lugejatele. Romaani ilmumise ajal ei olnud Esiimesest maailmasõjast möödunud veel kahte kümnenditki ja maailm liikus suurte sammudega uue sõja suunas.

„Võtke siis aru pähe ja tegutsege. Tegutsege, sest iga hetk on kallis, sest iga minut ja iga sekund inimesed tulistavad, tapavad ja langevad. Tulge mõistusele ja tegutsege, sest mehed ja emad, isad ja lapsed, vennad, kõik, kõik ootavad teilt, justimelt teilt, et teie kui Kristuse teenrid, kartmatult ohverdades oma elu, seksualse sellesse häbisse. Te peaksite tõusma hullumeelsete keskel püsti ja valjult karjuma, valjult sellepärast, et teid on palju ja te saate karjuda üle kogu maailma: „Inimesed, peatuge! Inimesed, lõpetage tapmine!“ Just see, just see, just see on teie kohus,“ pöördub autor läbi Vasja Burkevitsi suu gümnaasiumi vaimuliku ja lugejate poole.

KES ON M. AGEJEV?

„Romaan kokaiiniga“ ilmus 1936. aastal Pariisis ja oli kirjandussündmus,

kuid unustati peagi, sest pseudonüümi taha peitunud autor ei andnud endast enam elumärke. Mõõdus peaaegu pool sajandit, kui „Romaan kokaiiniga“ end taas meelde tuletas: 1983. aastal silmas kirjandusteadlane Lidia Šveitsler ühes Marseille'i antikvariaadis juhuslikult romaani 1936. aasta trükki ja võttis südameasjaks see unustatud teos taas rambivalgusesse tõsta. Üksteise järel ilmusid tõlked prantsuse, inglise ja itaalia keeles, mis tegid kirjanikunime Agejev maailmakuulsaks.

Uuesti kerkis üles ka intrigeeriv küsimus: kes küll peitub pseudonüümi M. Agejev taga. Enim toetamist leidis Pariisi ülikooli professori Nikita Struve välja käidud versioon, et tegemist on Vladimir Nabokoviga. Seda vaatamata sellele, et Nabokovi perekond eitas igasugust seost ja juba 1983. aastal käis seoses tõlgete ilmumisega läbi Mark Levi nimi. Vastuvaidlematu autorsus leidis kinnitust alles 1996. aastal, kui kirjandusteadlased Marina Sorokina ja Garri Superfin leidsid Pariisi, Istanbuli ja Jerevani arhiividest Mark Levi kirjad kirjastustele ja romaani lõpulauset

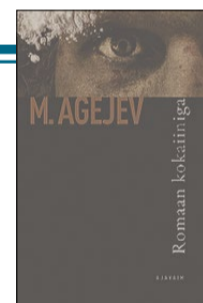
mustandivariandi. Mark Levi sündis 8. augustil 1898. aastal Moskvas juudi karusnahakaupmehe pojana. Pärast isa surma 1906. aastal perekond laostus. Levi õppis 1906–1916 Moskva Richard Kreimani eragümnaasiumis, seejärel kolm aastat Moskva ülikooli õigusteaduskonnas. Jättis õpingud pooleli ja asus Kõrgema Rahvamajandusnõukogu transpordi-mobilisatsiooniosakonna inspektoriks, kodusõja ajal oli lähetatud lõunarindele, kus sai mürsuplahvatuses põrutada. 1923. aastal töötas tõlgina väliskaubandusega tegelevas aktsiaseltsis ARCOS (All Russian Cooperative Society Limited).

1924. aastal lahkus Mark Levi Saksamaale ja võttis Paraguay kodakondsuse. Töötas esialgu karusnahakaubandusfirmas, astus siis Lepzigi ülikooli keeleteaduskonda, mille lõpetas 1928. aastal. Õpetas seejärel Berlitz'i koolis võõrkeeli, esialgu Saksamaal, hiljem Pariisis, kuhu kolis 1931. aastal. 1934–1939 töötas Lausanne'i ülikoolis võõrkeeletõlkejuhena.

Teise maailmasõja alguses põgenes Levi Marseille'i kaudu Istanbuli, kus taotles enda ennistamist Nõukogude Liidu kodanikuks. 1942. aastal saatsid Türgi võimud ta kui NL-i alama riigist välja. Mark Levi viimased elukümnendid möödusid Armeenia NSV-s Jerevanis, kus ta õpetas Jerevani ülikoolis saksa keelt ja kirjandust. Mark Levi suri Jerevanis kolm päeva enne oma 75. sünnipäeva, 5. augustil 1973. aastal. R

Romaan
kokaiiniga

M. Agejev
sari „Ajavaim“
tõlkinud
Kaspar Jassa
168 lk
kõva köide

14 põnevat kuninglikku tutvumist ja armumist

ÜLLE KIIVET

Gill Paulilt on eesti keeles aastal 2012 ilmunud raamat „Titanic armastuslood“, kus vaadeldakse ühte eelmises sajandi suurimat humanitaarkatastroofi otsekui seestpoolt, inimlikust seisukohast. Autor valdab väga hästi ajaloo populariseerimise kunsti, sest armastuslugusid põnevusega jälgivale lugejale antakse muuhulgas ülevaade laevaehituse ajaloost, konkreetset sellest hiigellaevast ja muud ajaloolist tausta. Sel moel neelatakse alla ka teksti pikitud daatumid, numbrid ja statistika, mis saavad nüüd uue ja meid märksa enam puudutava sisu.

Sama rätsepatööd järgides on valminud ka Gill Pauli uus raamat „Kuning-

likud armastuslood“, kus autor meelitab meid lugema, tõstes esiplaanile inimlikud suhted ajaloos. Nii rändame läbi ajaloo, läbi kuningakodade ja ajalooliste isikute elulugude, saades päris palju põnevaid taustateadmisi. Ajaline skaala on lai, ulatudes keskajast kuni tänapäevani.

Ka geograafiliselt võetakse luubi alla nii Euroopa kuningakojad kui ka suurmogulite aegne India ja tänapäevane Jordaania. Saame mõtiskleda inimloomuse keerdkäikude ja ajaloolise paratamatuse teemadel, teadmisi omaaegsetest kommetest nii kuninglikes peredes kui ka väljaspool, morganaatilise abielu ajaloost, troonipärimise juriidikast.

Nii on raamat põnevusega loetav nii sellele, kes otsib siit ainult kuninglike isikute tutvumise ja armumise lugusid, oodates õnnelikku lõppu, kui ka neile,

kes soovivad üksiklugude taga üldistust näha. Mõned raamatus toodud 14 loost on meile juba tuttavad, aga nendele lisatakse fakte ja värvi. Kõige tänuväärsem on asjaolu, et mitmed legendaarsed lood lükatakse kas ümber või saavad uute teadmiste valguses sootuks uue tähenduse.

Mind ennast rõõmustab kõige rohkem see, et viimaks on eesti keeles pikem käsitus Rootsi kuningapere kangelaslikust prints Bertilist, kes pidi troonijärglase ja n-õ tagavaravalitsejana ootama tervelt 33 aastat, et oma armastatud Lilianiga abielluda – aastal 1943 tutvunud paar laulatati Stockholmis Drottningholmi palee kabelis 7. detsembril 1976. Briti kodanikust Lilian Craigist sai Tema Kuninglik Kõrgus printsess Lilian, Hallandi hertsoginna. Sirge ja sale hallipäine vana-

daam, kunagine ajakirja Vogue mannekeen oli rootslaste poolt väga armastatud. Kui Bertil aastal 1997 suri, jätkas printsess Lilian kuninglike kohustuste täitmist. Talle on muide antud ka Maarjamaa Risti I klassi teenetemärk. Lilian suri 97-aastasena aastal 2013. Prints Bertil ja tema Lilian on läinud igavikku, nende elukestvast armastusloost sai igikestev legend. R

Kuninglikud
armastuslood

Gill Paul
tõlkinud
Nele Sillaots
192 lk
kõva köide

